

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-740/21-L

Název	Základní škola a mateřská škola, Kamenický Šenov - Prácheň, příspěvková organizace
Sídlo	Prácheň 126, 471 14 Kamenický Šenov
E-mail	skolaprachen@seznam.cz
IČ	72744995
Identifikátor	650033841
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Tereza Jeřábková
Zřizovatel	město Kamenický Šenov
Místo inspekční činnosti	Prácheň 126, 471 14 Kamenický Šenov
Termín inspekční činnosti	18. 10. 2021 – 20. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola, Kamenický Šenov - Prácheň, příspěvková organizace (dále „škola“, „subjekt“) vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost jednotřídní mateřské školy (dále „MŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 28 dětí, malotřídní základní školy (dále „ZŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 40 žáků, školní družiny s nejvyšším povoleným počtem 18 účastníků a školní jídelny – výdejny. V době

inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo 29 žáků, z toho tři se speciálně vzdělávacími potřebami, v MŠ 26 dětí, z toho jedno mladší tři let, dvě se speciálně vzdělávacími potřebami a jedno s odlišným mateřským jazykem. Šest dětí plnilo povinné předškolní vzdělávání a jedno dítě mělo odklad povinné školní docházky. Ve školním roce 2021/2022 je ve školní družině zapsáno 17 žáků. Počty dětí a žáků jsou dlouhodobě stabilní.

Budova školy je dvoupatrová, v přízemí svou činnost vykonává MŠ a školní jídelna – výdejna. V prvním patře je ZŠ. Školní družina využívá zrekonstruované podkrovní prostory. Zahrada školy vybavená herními prvky je efektivně využívána ke vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) splňuje předpoklady pro výkon řídicí funkce, ve které působí od roku 2013. V období od poslední inspekční činnosti absolvovala rozšiřující studium učitelství anglického jazyka a specializační studium zaměřené na prevenci rizikového chování žáků. Získané zkušenosti účelně využívá k řízení školy, jejíž činnost cíleně monitoruje, vyhodnocuje a přijímá následná opatření. Její koncepční záměry podporované zřizovatelem jsou průběžně naplňovány, jasně a srozumitelně formulovány v souladu s potřebami dětí, žáků i zaměstnanců školy. Vytváří podmínky pro realizaci vzdělávacích programů a průběžně sleduje jejich naplňování. S pedagogickou radou jako svým poradním orgánem projednává všechny podstatné náležitosti týkající se vzdělávání dětí a žáků. Využívaný informační systém založený především na každodenních osobních kontaktech a vzájemném setkávání všech účastníků vzdělávání optimálně podporuje vstřícné klima a dobré prosociální vztahy. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z aktuálních potřeb školy.

Děti a žáci se vzdělávají v prostorných třídách, které jsou vkusně vyzdobeny výtvarnými pracemi. Ve škole není tělocvična, proto je většina pohybových aktivit realizována na školní zahradě a v okolní přírodě. Některé hodiny tělesné výchovy probíhají přímo v kmenových třídách, které je nutné k této aktivitě předem připravit. Chybí místo pro stravování žáků, kteří využívají jídelnu MŠ, ta je vybavena pouze nábytkem respektující ergonomické požadavky dětí. Ředitelka školy si je vědoma omezujících prostorových podmínek subjektu, a proto aktivně podniká kroky ke zlepšení v součinnosti se zřizovatelem. Materiálně a technicky je škola dobře vybavena. Nabízí dětem a žákům širokou škálu didaktických pomůcek, hraček, stavebnic, pomůcek pro tvoření i dostatečnou nabídku pro námětové hry. V MŠ nechybí pomůcky pro polytechnickou výchovu, pokusy a experimenty, čímž je podporován rozvoj funkčních gramotností dětí s ohledem na jejich věk i manuální dovednosti. Téměř všechny pomůcky byly dětem přístupné a umožňovaly jim jejich volný výběr při spontánních a řízených činnostech. Ve škole funguje wifi připojení k internetu. Interaktivní a výpočetní technika je účelně využívána (např. interaktivní tabule v každé třídě). Pro potřeby žáků škola získala deset notebooků, které byly využívány již během online výuky.

Personální podmínky školy umožňují plnit výchovně vzdělávací cíle na požadované úrovni. V době inspekční činnosti vzdělávání dětí a žáků zabezpečovaly ředitelka školy, čtyři učitelky (dvě v MŠ a dvě v ZŠ) a čtyři asistentky (dvě v ZŠ, dvě v MŠ). Ve školní družině působí jedna vychovatelka. Všechny pedagogické pracovnice byly kvalifikované.

V období od minulé inspekční činnosti bylo na škole zřízeno školní poradenské pracoviště. Funkci školního metodika prevence kvalifikovaně vykonává ředitelka. Prevence rizikového chování je efektivně realizována zařazením témat do jednotlivých předmětů a doplněna pestrou nabídkou činností v rámci akcí školy i školní družiny. Ředitelka vykonává rovněž

funkci výchovného poradce, ale pro tuto činnost požadované specializační vzdělání nemá. Věnuje se především péči o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami, včetně zajištění toho, aby byli vzděláváni v souladu s jím určenými podpůrnými opatřeními. Metodicky vede třídní učitele při práci s žáky ohroženými rizikem školního neúspěchu i žáky talentované. Poradenské služby jsou poskytovány v rozsahu odpovídajícím počtu žáků a jejich vzdělávacím potřebám.

Zájmové vzdělávání ve školní družině má významný vliv na aktivní a smysluplné trávení volného času žáků. Uskutečňuje se v jednom oddělení, které má vlastní zázemí v restaurované malé podkrovní místnosti, využívá i prostory běžné třídy a počítačovou učebnu ZŠ. Materiální podmínky vyhovují naplňování školního vzdělávacího programu zájmového vzdělávání.

V roce 2020 byl rozpočet školy pokryt finančními zdroji ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a příspěvkem na provoz od zřizovatele. Škola hospodařila s vlastními zdroji z prodeje služeb za školné ve školní družině a v MŠ, za stravné dětí, žáků a zaměstnanců. Škola využila ve sledovaném období finanční prostředky z ESF získaných v rámci EU OP VVV – „Šablony pro MŠ a ZŠ I a II“, které použila na mzdy a na vybavení školy učebními pomůckami (mini notebooky pro žáky, stavebnice, interaktivní tabule pro MŠ). Škola získala ze státního rozpočtu též dotaci na dopravu žáků na plavání a dotaci Potravinová pomoc dětem v Libereckém kraji, která byla použita na obědy dětí ze sociálně slabých rodin.

Školní stravování je poskytováno na dobré úrovni, zásady zdravé výživy jsou dodržovány. Během projektu Týden zdravé výživy si žáci vyzkoušeli sami vyrobit tvaroh, upéct chléb i připravovat ovocné a zeleninové saláty.

Ředitelka školy přijala ve sledovaném období opatření k minimalizaci rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a vstupy do budovy školy zabezpečila proti vniknutí cizích osob uzamčením. Pravidla pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků jsou stanovena ve vnitřních předpisech školy. S pravidly bezpečného chování jsou děti a žáci seznamováni na začátku a v průběhu školního roku a při všech činnostech, kterých se účastní.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitovaná výuka v ZŠ byla promyšlená a připravená. Hospitované hodiny měly jasně stanovený vzdělávací cíl, který se dařilo vesměs naplnit. Tělesná výchova rozvíjela u žáků hrubou motoriku a obratnost. Byla zaměřena na celkové zlepšení jejich tělesné kondice. Sledovaný vyučovací proces byl zpravidla založen na úvodní motivaci s účelným využitím různých organizačních metod výuky. Z forem výuky převládala frontální metoda a samostatná práce žáků, práce ve dvojicích nebo skupinová práce nebyla během hospitací zaznamenána. Vzhledem ke vzdělávacím cílům a přítomnosti žáků více ročníků byly efektivně využívány pomůcky a didaktická technika, které účelně přispívaly k rozvoji logického myšlení, aktivnímu učení a schopnosti samostatně pracovat. Systematicky byl uplatňován rozvoj čtenářské a přírodovědné gramotnosti a propojení probíraného učiva s reálnými životními situacemi. Učitelky přistupovaly k žákům se speciálně vzdělávacími potřebami individuálně, zpravidla respektovaly jejich podpůrná opatření, ale někdy na ně kladly příliš vysoké nároky. Zadané úkoly byli žáci schopni zvládnout pouze s pomocí asistentky pedagoga.

Hodnocení pedagogů používaná v hospitovaných hodinách měla motivační charakter a byla zdůvodněná, ale žáci nebyli systematicky vedeni k sebereflexi, sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

Průběh vzdělávání žáků pozitivně ovlivňují i pravidelně zařazované projektové dny, které škola cíleně realizuje v souladu se školním vzdělávacím programem k podpoře rozvoje osobnosti žáka a naplňování průřezových témat. Cílem těchto akcí je rozšířit u žáků přírodovědné a ekologické znalosti (projektové dopoledne Letět se včelami k sousedům, Rybníkářství v Doksech, Koloběh vody, atd.)

Předškolní vzdělávání probíhalo ve velmi příjemné atmosféře. Učitelky přistupovaly k dětem empaticky a vstřícně, nenásilně koordinovaly jejich chování a jednání. Ve spontánních činnostech měly děti dostatek prostoru pro tvořivou dětskou hru s využitím hraček a stavebnic. Tyto činnosti byly vhodně doplněny nabídkou částečně řízených aktivit různého charakteru, které korespondovaly s hlavním tématem dne. Řízené činnosti byly připravovány s vazbou na jejich propojení s běžným životem. Souběžné působení učitelky a dvou asistentek pedagoga umožňovalo poskytovat dětem v řízených činnostech bohatou nabídku různých forem a metod vzdělávání, samozřejmostí byla diferenciací dle věku a schopností dětí. Z organizačních forem práce byly vhodně využívány skupinová i samostatná práce dětí. Prožitkové učení v podobě pokusů umožňovalo dětem ověřit si již získané zkušenosti nebo objevovat nové souvislosti. Pestrost nabídky doplňovalo využívání interaktivní tabule, kterou dovedly nejstarší děti samostatně ovládat, což přispívá k rozvoji jejich počítačové gramotnosti. Stanovená organizace a velmi dobrá spolupráce všech aktérů zajišťovala provázanost a vyváženost spontánních a řízených činností. Pro dítě s odloženou školní docházkou a pro předškoláky připravovaly učitelky širokou vzdělávací nabídku zaměřenou na rozvoj grafomotoriky, psychomotorických schopností, předčtenářské a předmatematické gramotnosti. Tyto aktivity byly pravidelně zařazovány v řízených činnostech a při individuální práci v době odpočinku mladších dětí. Učitelky děti minimálně vybízely k hodnocení vzdělávací nabídky. Nebyla poskytnuta odpovídající zpětná vazba, učitelky hodnotily pouze hromadně, nekonkretizovaly pokroky jednotlivých dětí. Sebeobsluha dětí při oblékání a hygieně byla podporována a děti byly vedeny všemi zaměstnanci školy k samostatnosti. Stravování neuspokojovalo individuální potřeby dětí, starší děti nemohly ovlivnit velikost svojí porce a ani se samostatně obsloužit. Odpolední program zohledňoval individuální potřebu spánku. Mladší děti měly zajištěný klid pro spánek, starším dětem byly po krátkém odpočinku nabízeny klidové aktivity zaměřené na přípravu na školu, didaktické hry a tvořivost. Oběma dětem se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky ve spolupráci s asistentkami pedagoga přizpůsobovaly vzdělávání s respektováním jejich potřeb. Vhodně obě děti zapojovaly do činností a podporovaly tak jejich zájem o vzdělávání, což přispívalo k jejich rozvoji.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je realizováno podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání. Jeho cíle úzce navazují na principy základního vzdělávání. Žáci jsou vedeni ke vzájemné spolupráci, zdravému životnímu stylu a korektním vztahům mezi sebou navzájem. Při inspektovaných činnostech vychovatelka dala žákům prostor pro tělesné aktivity a také je vedla k tomu, aby se naučili relaxovat a zároveň poznali vážnou hudbu předních českých i světových skladatelů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při plnění zadaných úkolů byli žáci většinou samostatní. Velmi dobře reagovali na pokyny vyučujících. Úroveň znalostí žáků odpovídala výstupům uvedených v ŠVP v jednotlivých ročnících. Vzhledem k aktuálním počtům žáků byl zajištěn efektivní individuální přístup a případný školní neúspěch byl včas eliminován. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola provádí průběžně a na jednáních pedagogické rady, která pracovala i v době zavedení distanční výuky.

Distanční výuka probíhala pomocí platformy Microsoft Teams. Žákům byly zapůjčeny notebooky. Rozvrh byl upraven tak, aby žáci byli vzděláváni ve všech předmětech vyjma výchovných. Ty byly cíleně a efektivně implementovány do projektových dní. Žáci se speciálně vzdělávacími potřebami s podporou asistenta pedagoga byli vyučováni ve škole v oddělených místnostech. Cíleně byla poskytována podpora žákům s problematickým socioekonomickým zázemím.

Dosahované výsledky vzdělávání dětí v mateřské škole odpovídají očekávaným výstupům i cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Děti se projevovaly přirozeným způsobem, většina dodržovala pravidla soužití, uměly zacházet s předměty denní potřeby, drobnými nástroji, výtvarnými a pracovními pomůckami. Přirozeně komunikovaly s vrstevníky, učitelkami i asistentkami, obracely se k nim s důvěrou, správně reagovaly na jejich pokyny. Nejmladší děti byly seznámeny s prostředím třídy i školy, jejich vzdělávání probíhalo bez zřejmých problémových situací. MŠ zjišťuje informace o vývoji, procesu učení a pokroku dětí formou písemných záznamů, zatím bez individuální podpory oblastí, které má dítě oslabené. Děti v posledním předškolním ročníku a dítě s odkladem školní docházky se dokázaly na určitou dobu soustředit a dokončit zadaný úkol, byly jim vytvořeny vhodné podmínky pro přípravu na vstup do základního vzdělávání. Efektivní spoluprací všech zaměstnanců mateřské školy je dětem vytvářeno prostředí podnětné, důvěryhodné a podporující předškolní vzdělávání.

Zpracovaná školní preventivní strategie má za cíl vytvořit příjemné a bezpečné vzdělávací prostředí pro všechny a účinně eliminovat projevy nežádoucího chování žáků. Prostřednictvím různých prožitkových aktivit, především sportovních, se škola zaměřuje na zlepšení vztahů v třídních kolektivech a osvojení pozitivního sociálního chování. Výrazným pozitivem je okamžité řešení jakéhokoliv náznaku rizikového chování žáků. K vyloučení nežádoucího chování žáků také přispívá příznivé školní klima a jednotný přístup všech pedagogů. Škola se snaží vést žáky k solidaritě prostřednictvím spolupráce s charitativními organizacemi (Fond Sidus, Život dětem, obč. sdružení CPK – CHRPA).

V zájmu otevřenosti a naplňování cílů vzdělávání škola aktivně vytváří vhodné podmínky pro spolupráci se sociálními partnery. Zákonní zástupci jsou pravidelně a dostatečně informováni o výsledcích vzdělávání žáků. Spolupráce se zřizovatelem se projevuje zkvalitněním podmínek vzdělávání. Škola udržuje pozitivní kontakty se spádovými mateřskými školami, s pedagogicko-psychologickou poradnou i místními spolky.

Žáci se během roku zúčastňují soutěží, přehlídek a olympiád, což významně posiluje jejich sounáležitost se školou, kterou navštěvují, ale v minulém školním roce byly tyto aktivity výrazně omezeny.

Podpora osobnostního a sociálního rozvoje probíhá i v rámci činnosti školní družiny. V této oblasti získávají účastníci konkrétní dovednosti, pozitivně je ovlivňován jejich hodnotový systém a všestranný rozvoj. Úzké sepětí základního i zájmového vzdělávání dává žákům široký prostor pro jejich seberealizaci.

Závěry

Vývoj školy

- Rekonstrukce sociálního zařízení
- Zkvalitnění materiálních podmínek v mateřské škole (odstranění paland, obnovení nábytku, zakoupení interaktivní tabule)
- Zkvalitnění nabídky vzdělávacích činností v mateřské škole. Je bohatší, pro děti nápaditější a diferencovaná podle věku dětí
- Zajišťování školních poradenských služeb

Silné stránky

- Efektivní využívání pomůcek a didaktické techniky vzhledem ke vzdělávacím cílům základní školy
- Propojení probíraného učiva v jednotlivých vyučovacích hodinách s reálnými životními situacemi v základním vzdělávání
- Partnerský a respektující přístup k dětem, příjemná a vstřícná pracovní atmosféra v mateřské škole
- Efektivní motivace k učení během vzdělávání dětí v mateřské škole

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Malá podpora žáků ke vzájemné spolupráci ve vyučování
- Stravování žáků základní školy v prostorách mateřské školy
- Během inspekční činnosti bylo minimálně zaznamenáno vedení dětí i žáků k oceňování vlastní práce, zpětná vazba od učitelek v mateřské i základní škole postrádala prvky formativního hodnocení
- Mateřskou školou vedená pedagogická diagnostika neposkytuje dostatečné informace o vzdělávacích výsledcích a pokroku jednotlivých dětí. Učitelky ji minimálně využívají při plánování dalšího rozvoje dětí
- Průběh svačín v mateřské škole minimálně podporoval samostatnost dětí, nebyly zcela uspokojovány jejich individuální potřeby
- Přes širokou vzdělávací nabídku mateřské školy děti nemají možnost samostatné volby vzdělávacích činností

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Účelně střídat vzdělávací formy, zařadit práci ve dvojicích a ve skupinách
- Cíleně vést děti i žáky k oceňování vlastní práce, využívat prvků formálního hodnocení
- Získat dotaci na rekonstrukci půdních prostor
- Zkvalitnit pedagogickou diagnostiku u dětí a účelně ji využívat při plánování dalšího rozvoje dětí
- Organizaci svačín v mateřské škole zajistit tak, aby docházelo k uspokojování individuálních potřeb dětí
- Možnost volby zapojení do činnosti nechat na dítěti, aby učitelky nezasahovaly, ale pouze motivovaly

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 7. 9. 2021 (ZŠ, MŠ, školní družiny a školní jídelny)
2. Jmenování do funkce ředitelky školy ze dne 18. června 2019, s účinností od 1. července 2019
3. Školní řád účinný dnem 2. 9. 2018 a dodatek ke školnímu řádu příloha č. 1 ze dne 1. 9. 2021
4. Školní řád mateřské školy účinný dnem 1. 9. 2021
5. Vnitřní řád školní družiny účinný dnem 31. 8. 2019
6. Vnitřní provozní řád školní jídelny – výdejny, s účinností od 1. 1. 2021
7. Změna zřizovací listiny č. j.: MUKS-3100/2005-SO ze dne 19. 12. 2005
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s názvem „Škola základ života“, platný od 1. 9. 2019
9. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 9. 2021
10. Evidenční list pro dítě v mateřské škole – vzorek
11. Třídní vzdělávací program pro školní rok 2021/2022
12. Docházka učitelek ke dni inspekce
13. Vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, platný od 31. 8. 2019
14. Výroční zpráva o činnosti základní školy a mateřské školy Kamenický Šenov – Prácheň, ve školním roce 2020/2021
15. Zápisy z pedagogických rad, 2021/2022
16. Třídní knihy ZŠ
17. Třídní kniha školní družiny
18. Dokumentace žáků se speciálně vzdělávacími potřebami
19. Rozvrh hodin, školní rok 2020/2021
20. Školní preventivní program na školní rok 2021/2022
21. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, 2021/2022
22. Souhrnná dokumentace vztahující se k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků
23. Souhrnná dokumentace vztahující se k hodnocení finančních podmínek školy
24. Souhrnná dokumentace vztahující se k hodnocení školní jídelny
25. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském

zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Dana Rozkovcová, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Rozkovcová, v. r.

Bc. Naděžda Červová, školní inspektorka

Červová, v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Kopčanová, v. r.

V Liberci 26. 10. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Tereza Jeřábková,
ředitelka školy

Jeřábková, v. r.

V Kamenickém Šenově – Práchni 18. 11. 2021